

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Dionysii Carthvsiani, luculenta iuxta ac compendiaria
in Acta apostolorum exegesis siue commentaria**

Dionysius <Cartusianus>

Coloniæ, 1532

VD16 D 1926

Marcus continet Cap. XVI. Et agitur in eo principaliter de Christi fortitudine
& resurrectione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38702

E P I T O . E X M A T T .

Dixit Iesus discipulis suis. Scitis quia post biduum pafcha fiet, & filius hominis tradetur ut crucifigatur. Cœnantibus illis accepit Iesus panem & benedixit ac fregit deditque discipulis suis & ait. Accipite et manducate, hoc est corpus meum, &c. Tristis est anima mea usq; ad mortem. Vagilate et orate, vt non intretis in tentationem, Spiritus quidem promptus est caro autem infirma. Omnes qui acceperint gladium, gladio peribunt. Discipuli omnes relicto eo fugerunt. Amodo videbitis filium hominis sedentem a dextris virtutis dei, et venientem in nubibus cœli.

Cap. 27.

Iesus autem stetit ante præsidem, et cum accusaretur nihil respondit. Precedentes coronam de spinis, posuerunt super caput eius, et genu flexo ante eum illudebant ei dicentes, Ave rex iudæorum. Et expuerunt in faciem eius, et percutiebant caput eius arundine &c. Compaterem mitissimo atq; dulcissimo agno o lector. Dederunt ei vinum bibere cum felle mixtum. A sexta hora tenebrae factæ sunt super vniuersam terram usq; ad horam nonam. Erit nouissimus error prior priore. Iesus clamans voce magna emisit spiritum, et ecce velum templi scissum est &c.

Cap. 28.

Erat aspectus angeli sicut fulgur, vestimenta autem eius sicut nix. Prae timore autem eius exterriti sunt custodes &c. Ecce Iesus occurrebat mulieribus dicens, Ave te. Tunc accesserunt et tenuerunt pedes eius &c. Loquutus est Iesus discipulis dicens, Data est mihi omnis potestas in cœlo et in terra. Euntes ergo docete omnes gentes, baptizantes eas in nomine patris et filii, et spiritus sancti. Ecce ego vobiscum sum omnibus diebus usque ad consummationem seculi.

Marcus continet Cap. XVI. Et agitur in eo principaliter de Christi fortitudine & resurrectione.

Cap. I.

D. DIONY. A RIC. CAR.

PRædicabat Ioannes dicens. Venit fortior me post
me, cuius non sum dignus procumbens soluere
corrigiam calcia mentorum eius. Tu es filius
meus dilectus, in te complacui. Erat iesus cum bestiis,
& angeli ministrabant ei. Scio quia sis sanctus dei.
Non sinebat Iesus dæmonia loqui quoniam sciebant eum
Egressus est Iesus in desertum locum, & ibi orabat.

Cap. 2.

Fili dimittuntur tibi peccata tua. Cognito Iesu spiri
tu suo quia sic cogitarent ait &c. Sabbatum propter
hominem factum est, non homo propter sabbatum.
Itaque dominus est filius hominis etiam sabbati &c.

Cap. 3.

Contristatus est Iesus super cæcitatem cordis eorum, cir
cumspiciens eos cum ira &c. Observabant iudei ie
sum si sabbatis curaret ut accusarent eum &c. Quo
quot habebant plagas & spiritus immundi cum iesum
videbat procedebant ei dicentes. Tu es filius dei, & vehe
menter comminabatur eis, ne manifestarent eum. Di
cebant quidam de iesu, quoniam in furorem versus est
Qui blasphemauerit in spiritum sanctum, non habebit
remissionem in æternum, sed reus erit æterni delecti.

Cap. 4.

Vobis datum est scire mysterium regni dei, illis vero q
foris sunt omnia in parabolis fiunt, vt videntes non vi
deant, & audientes non intelligant. Aerumnæ secu
li & deceptio diuinarum, & circa reliqua concupisce
tiae intreouentes in cor suffocant verbum dei, & sine fru
stu efficitur &c. Erat iesus in puppi super cervical
dormiens, & surgens comminatus est vento & dixit
mari. Tace & obmutesce, & facta est tranquillitas ma
gna. Quisputas est hic, quia ventus & mare obedie
unt ei.

Cap. 5.

Iesu fili dei summi. Dixit diabolus ad iesum. Legio
mihi nomen est quia multi sumus. Vade & nuncia quā
ta tibi fecerit deus & misertus est tuī.

Cap. 6.

EPITOME EX MARCO.

Non est propheta sine honore nisi in domo sua, & in cognitione sua, & in patria sua. Mirabatur iesus propter incredulitatem eorum. Auditio Herodes nomine iisu ait. Quem ego decollaui ioannem, hic a mortuis surrexit, & ideo virtutes operantur in eo. Herodes metuebat ioannem. sciens eum virum iustum & sanctum &c. Dixit iesus discipulis. Venite seorsum in desertum locum, requiescite pusillum.

Cap. 7.

Sic & vos imprudentes estis. Catelli comedunt sub mensa de micis puerorum. Suspiciens iesus in cælum ingemuit & ait. Adaperire, Benè omnia fecit, & surdos fecit audire, & mutos loqui.

Cap. 8.

Adhuc cæcum habetis cor vestrum. Interrogat iesus discipulos suos dicens. Quem me esse dicunt homines?

Cap. 9.

Transfiguratus est iesus coram discipulis &c. Et ve nit vox de nube dicens. Hic est filius meus charissimus. Audite illum. Petras cum venerit primo restituet omnia. Si quid potes adiuua nos. Si potes credere, omnia possibilia sunt credenti. Credo domine, adiuua incre dulitatem meam. Hoc genus dæmoniorum in nullo potest exire, nisi in oratione et ieiunio. Si quis vult primus esse erit omnium nouissimus et minister. Qui non est aduersum nos, pro nobis est. Bonum est sal quod si sal insulsum fuerit, in quo illud condietis? Habe te in vobis sal, et pacem habete inter vos.

Cap. 10.

Erunt duo in carne vna. Itaque iam non sunt duo, sed vna caro. Complexans iesus parvulos, et imponens manus super illos, benedicebat eos. Quid me dicitis bonum. Nemo bonus nisi unus deus, dixit iesus. Quā difficile qui pecunias habent, in regnum dei introibūt Filius hominis non venit ut ministraretur, sed ut ministaret, & daret animam suam redempcionem pro multis.

De DIONY. A RICK CART.
Animæquior esto. Vade, fides tua te salutum fecit.

Cap. 11.

Habete fidem dei. Amen dico vobis, quia quicunque di-
xerit huic monti, tolle & mittere in mare &c. Cum
stabitis ad orandum dimittite si quid habetis aduersum
aliquem. Si non dimiseritis. nec pater vester qui in ce-
lis est, dimittet vobis peccata vestra. Propterea dico vo-
bis, omnia quæcumq; orantes petitis, credite quia acci-
pietis, & eveniet vobis. In qua potestate hæc facis, & qd
dedit tibi hanc potestatem ut ista facias?

Cap. 12,

Coloni dixerunt, Hic est haeres, venite occidamus eum,
& nostra erit haereditas. Respondit Iesus, Primum
omnium mandatum est, Audi Israel, Dominus deus tu-
us unus est, & diliges dominum deum tuum ex toto cor-
de tuo, & ex toto anima tua, & ex tota mente tua, & ex
tota virtute tua. Secundum autem simile est illi, Diliges
proximum tuum tanquam te ipsum. Diligere
deum ex toto corde, & ex toto intellectu, & ex toto
anima, & ex toto fortitudine, & diligere proximum
tanquam seipsum, maius est omnibus holocaustati-
bus & sacrificijs. Non es longe a regno dei, Hæc vidua
plus omnibus misit.

Cap. 13.

Qui autem sustinuerit usque in finem hic saluus erit.
De die illa & hora nemo scit neq; angelus in celo, neq; fi-
lius nisi pater. Vigilate, nescitis enim qñ dominus ve-
niat, sero an media nocte, an galli cantu, an mane, ne cù
venerit repente, inueniat vos dormientes. Videte, vi-
gilate, & orate.

Cap. 14.

[Incipit passio.] Cœpit Iesus pauere & tñdere &c. Lq
re sensum istius. Non quod ego volo pater, sed quod
tu.

Cap. 15.

Tu es Christus filius dei benedicti. Erat autem hora
quasi tertia, & crucifixerunt eum. Hora nona exclama-
uit Iesus voce magna, Heloy heloy lamasabathani &c.

Cap. 16.

Excuntes milites de monumento fugerunt, & nemini

EPITOME EX LVC'A.

quiquam dixerunt quere sensum istius, quia videtur contrarium alijs euangelistis. Surgens iesus, mane prima sabbati apparuit primo mariae Magdalena &c. Ex probrauit iesus incredulitatem illorum et duritiam cordis &c. Predeitate euangelium omni creaturæ. Qui crediderit & baptizatus fuerit saluus erit &c. Qui vero non crediderit, condemnabitur. Signa aut̄ eos qui crediderint hæc sequentur, In nomine meo dæmonia ejcent, linguis loquentur nouis, serpentes tollent &c. Dominus iesus assumptus est in cælum, et sedet a dextris dei, Illi autem profecti prædicauerunt ubiq; domino cooperante et sermonem confirmante sequentibus signis.

Lucas continet Cap. XXIII. Et agitur in eo principaliter de incarnatione, passione & morte Christi.

Cap. I.

Pse (scilicet Iohannes) pcedet añ illū (scilicet Christū) in spiritu & yture Heliæ &c parare domino plæbem pfectam. Sic fecit mihi dominus in diebus quibus respexit auferre obprobrium meum inter homines. In mense autem sexto (scilicet a conceptione iohannis) missus est Gabriel angelus a deo &c Ave gratia plena dominus tecum &c. Dabit illi dominus deus sedem Dauid patris eius, &c. Dixit autem Maria, Ecce ancilla domini &c. Beata quæ credidisti &c. Magnificat anima mea dominum &c. (Nota profunde canticum Mariæ) Dispersit superbos mente cordis sui. Quis putas puer iste erit. Benedictus dominus deus Israhel, quia visitauit & fecit redemptionem plæbis suæ &c

Cap. 2.

Nota in isto capitulo multa pulcherrima, & de sancta Anna prophetissa vidua. Peperit Maria filium suum primogenitum, & pannis eum inuoluit, & reclinavit eum in præsepio, quia non erat ei locus in diuersorio.

Gloria in altissimis